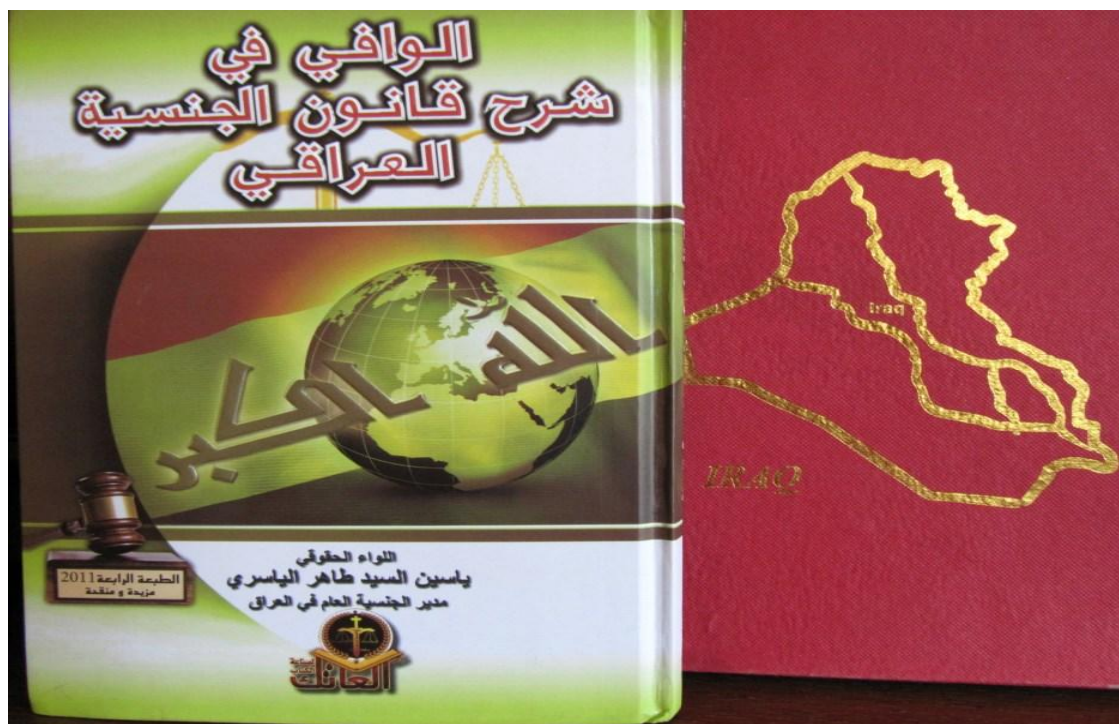

2011-02-21

Delrapport från utredningsresa till Irak – oktober/november 2010

Utfärdande av pass till irakier i utlandet

Delrapport från svenska Migrationsverkets och norska Landinfos utredningsresa till Amman och Bagdad den 23 oktober – 3 november 2010

Komplett kommentar till den irakiska medborgarskapslagen 2011, författad av vår källa vid Inrikesministeriet

Migrationsverket
Sverige
+46 771 235 235
www.migrationsverket.se

Landinfo
Norge
+47 23 30 90 00
www.udi.no

Innehåll

Om rapporten	3
1. Sammanfattning.....	4
1.1. Sammanfattning på svenska	4
1.2 Summary in English.....	5
2. Folkbokföringen	6
3. Utfärdande av pass till irakier i utlandet.....	6
3.1. Pass och identitetskort till irakiska barn födda utomlands.....	7
3.2. Användande av falska dokument.....	8
4. Källor	9

Om rapporten

Denna rapport är framtagen genom ett samarbete mellan svenska Migrationsverket och norska Landinfo. Norska Utlendingsnemda deltog också i delegationen. De källor som använts är alla redovisade, men till viss del anonymiserade för att inte exklusivt peka ut uppgiftslämnare. Rapporten gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende. Informationen i rapporten återspeglar inte nödvändigtvis svenska Migrationsverkets eller norska Landinfos officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom rapporten göra politiska ställningstaganden. Migrationsverket och Landinfo är tillsammans ansvariga för rapporten.

Svenska Migrationsverket och norska Landinfo har i samarbete planerat och genomfört en utredningsresa till Bagdad och Amman den 23 oktober – den 3 november 2010. Den första delen av resan ägde rum i Bagdad, den senare delen i Amman. Norska Utlendingsnemda deltog i alla mötena.

Huvudsyftet med utredningsresan var att inhämta aktuell information om myndighetsskydd, rättsväsendets uppbyggnad och vissa utsatta grupper aktuella situation. Därtill fanns det ett behov av att få aktuell och konkret information om det allmänna säkerhetsläget, terrorgrupper och miliser samt situationen för internflyktingar. Vidare hade delegationen i uppdrag att få mer information om möjligheten till behandling av psykisk och fysisk ohälsa samt om utfärdande av rese- och identitetshandlingar till irakier i exil. För utredande av sistnämnda fråga konsulterades representanter för det centrala folkbokföringsregistret vid Inrikesministeriet i Bagdad och för den konsulära sektionen vid Iraks ambassad i Amman.

Delegationen erhöll omfattande stöd från Sveriges ambassad i Bagdad samt från Norges och Sveriges ambassad i Amman för att förbereda besöket och genomföra mötena i städerna.

Det beslutades innan resan att varje tema skulle få en egen rapport för att på det sättet kunna publicera informationen snabbare, så att den inte förlorar i aktualitet. Denna rapport koncentrerar sig inom ämnet passutfärdande.

1. Sammanfattning

1.1. Sammanfattning på svenska

Folkbokföringsregistret i Irak är intakt. Med början av registreringar från 1947 datoriseras nu registret. Religionstillhörighet är i viss utsträckning noterad i folkbokföringen. Informationen därifrån förs över till identitetskorten.

Passlagen från 1959 utgör den juridiska grunden för utfärdande av pass. Den reglerar dock inte utfärdande av pass till irakier i utlandet. Enligt de rutiner som synes råda krävs, som huvudregel, personlig närvaro vid såväl ansökan som uthämtande av pass. Det går att få pass genom ombud, vilket bör underlätta proceduren för irakiska barn födda utomlands.

Vid tiden för utredningsresan var det av Iraks ambassader bara den i Amman som kunde utfärda pass i serie A. När tekniken rullats ut lär 20 ambassader, varav ambassaden i Stockholm torde bli en, kunna utfärda pass.

1.2 Summary in English

The Civil Registry in Iraq is still intact. Starting with the recordings from 1947 the authorities are now computerizing the registry. Religious affiliation is to some extent listed in the registry. This information is transferred to the identity cards.

The Iraqi Law no. 55 of 1959 of Passport constitutes the legal basis for issuing passports. However, it does not govern the issuance of passports to Iraqis abroad. According to the routines, which appear to be applicable, personal presence is required when you apply for a passport and when you pick up the passport. It is possible to obtain a passport by proxy, which should facilitate the process obtaining Iraqi passports for Iraqi children born abroad.

At the time of the fact-finding mission the Iraqi Embassy in Amman was the only one of the Iraqi embassies, that issued passports type A. When the technology is rolled out some 20 embassies, probably including the one in Stockholm, will issue these passports.

2. Folkbokföringen

Trots plundringarna och förstörelsen 2003 är folkbokföringen av irakier i gott skick.¹ Det beror på att generaldirektören beordrade varje ansvarig officer att ta med sig folkbokföringshandlingarna hem när bombningen började. Han förvarade själv sådana handlingar i sitt hem.

Folkbokföringsregistret har de senaste åren arbetat på att datorisera folkbokföringen. Gamla folkbokföringshandlingar från 1947 har scannats in och bevarats på hårddisk. I folkbokföringen registreras religion, men inte etnicitet. Religionen registreras inte alltför detaljerat: t.ex. registreras bara muslim – inte shia- eller sunnimuslim. Utöver detta registreras: kristna – men inte vilken församling, jesidier (Yazidi) och mandéer (Sabeen).

Informationen från folkbokföringen förs över till identitetskorten. Mellan åren 2006 och 2010 har mer än 21 miljoner identitetskort lämnat ut.²

Identitetskort och medborgarskapsbevis i original samt eventuellt befintlig kopia av det gamla passet behövs för att få pass.³

3. Utfärdande av pass till irakier i utlandet

Vid besök på Iraks ambassad i Amman fick delegationen följande information.

Det finns en irakisk passlag⁴, men den innehåller inga anvisningar för utfärdande av pass till irakier i utlandet. Några riktlinjer från Inrikesministeriet eller Utrikesministeriet kände vår sagesman inte till. Han menade att ambassaden arbetade enligt vedertagna rutiner.

För att få nya pass måste man besöka ambassaden personligen både vid ansökan och uthämtande av passet. Vid ansökan lämnar man sitt fingeravtryck. Detta jämförs sedan med fingeravtrycket vid uthämtandet. Först om de överensstämmer så får man ut sitt pass. De nya passen i serie A innehåller elektronisk information, bl.a. gällande fingeravtryck.

Om man vill att någon annan ska kunna hämta ut passet måste man själv och den som ska hämta ut passet personligen komma till ambassaden för att båda ska kunna lämna fingeravtryck. En fullmakt fylls då också i. Denna

¹ Registreringen av palestinier uppgavs vara i sämre skick.

² Representant för det centrala folkbokföringsregistret, Bagdad 2010-10-24

³ Högre tjänsteman vid Iraks ambassad, Amman 2010-10-31

⁴ Lag nr. 55 år 1959 om pass,

<http://www.unhcr.org/refworld/country...LEGISLATION.IRQ..3ae6b4ec18.0.html>

(Hämtad 2011-02-10)

fullmakt ska också godkännas av ambassaden. Utan godkännande fungerar inte ombudsförfarandet – passet utfärdas då inte.

Iraks ambassad i Amman har mellan 10 – 50 personer varje dag som ansöker om pass. Jordanien accepterar alla irakiska pass utom passen i serie S – de var dåliga. Passen i serie H kan inte förlängas. Vissa av dem är fortfarande giltiga. De har 8 års giltighet. Passen i serie G och A är giltiga. Sedan hösten 2009 utfärdas endast de senare. Registret över alla som har fått pass i serie A är elektroniskt.

Pass i serie A utfärdas bara i Bagdad. Andra städers passkontor⁵ mottar och vidareänder, precis som ambassaden, ansökningar om pass till Inrikesministeriet i Bagdad. Det är där man beslutar om utfärdande av pass. Därför noteras alltid utfärdande myndighet ”Bagdad” i passen.⁶

För närvarande är det av Iraks ambassader bara den i Amman, som kan utfärda passen i serie A. Vår sagesman sade att ambassaden i Damaskus snart skulle börja utfärda A-passen. Med tiden ska 20 ambassader utomlands få den teknik och utbildning som behövs för att utfärda dessa pass. Iraks ambassad i Stockholm lär bli en av dem.

Den som tar emot en passansökan vid luckan gör den första granskningen av identitetshandlingarna. Om tjänstemannen är osäker på handlingarnas äkthet går frågan över till en högre tjänsteman som är placerad i närheten av ansökningshallen. Om även han är osäker så tillfrågas folkbokföringsregistret i Irak.

Ambassaden i Amman har en direktuppkopplad server mot Bagdad för registrering av bosättning, passfrågor etc. När de får en ansökan om id-handlingar kan de omedelbart skicka över en fråga för att kontrollera registreringen i folkbokföringen. Direktuppkopplingen gör också att passansökningar kan hanteras mycket fortare – på en till två veckor.⁷

3.1. Pass och identitetskort till irakiska barn födda utomlands

Irakiska barn födda utomlands kan få pass genom ombud i Irak, i praktiken ofta en släkting. Nödvändiga identitetshandlingar kan också ordnas genom ombud, som har fullmakt. Barn helt utan släktingar i Irak måste åka tillbaka till Irak för att få ett pass. Enligt vår sagesman utfärdar ambassaden i sådana fall en provisorisk passhandling.

⁵ Passkontor finns i alla städer. Kontoren lyder under Inrikesministeriet

⁶ Enligt Tysklands ambassad i Bagdad kan från den 1 april 2010 passkontoren i alla provinshuvudstäderna utfärda pass i serie A. Av uttalandet från Iraks ambassad i Amman att döma har dock inte utfärdandet kommit igång. Diplomater- och tjänstepass utfärdas fortfarande bara i Bagdad.

⁷ Iraks ambassad i Amman, 2010-10-31

Tack vare direktuppkopplingen tar det inte längre tid än en månad att ansöka om och få ett nytt identitetskort via ambassaden.⁸

3.2. Användande av falska dokument

Det är inget brott i Irak att använda sig av falska dokument i utlandet. Man kan därför inte bli straffad för detta i Irak. Om man använder sig av falska dokument i Irak riskerar man dock upp till 7 års fängelse. Om ambassaden får in falska handlingar förstör de dem – de rapporterar inte saken vidare till irakiska myndigheter.⁹

⁸ Ibid

⁹ Ibid

4. Källor

4.2. Muntliga källor

Representant för Inrikesministeriet/direktoratet för migration, pass, folkbokföring och medborgarskap,
Bagdad 2010-10-24

Högre tjänsteman vid Iraks ambassad i Amman, 2010-10-31

4.3. Skriftlig källa

Tysklands ambassad i Bagdad, 2010-05-30